

Трибуна Молодого Вченого

УДК 341.40

Є. В. Годованик, Д. О. Мишко

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВИЩИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СУДІВ В УКРАЇНІ

У статті наголошується, що створення Вищого антикорупційного суду України та Вищого суду з питань інтелектуальної власності є недоцільним, оскільки породжує більшу кількість проблем, ані ж вирішує.

Зазначається, що модернізація судової системи України повинна йти шляхом виділення не окремих спеціалізованих судів, а запровадження відповідної спеціалізації у вже існуючих судах.

Даний підхід мінімізує витрати на утримання апарату суду, вирішить питання територіальної доступності населення до правосуддя та підвищить якість відправлення правосуддя, адже утвердження України як демократичної, правової держави зумовлює необхідність забезпечення існування дієвого механізму захисту прав та свобод людини та громадянина, одним з елементів якого повинно бути функціонування ефективної судової системи.

Досягнення поставленої мети є можливим лише за умови планового підходу до модернізації судової системи, спрямованого на побудову обґрунтованої спеціалізації, чіткої інстанційості судоустрою з урахуванням територіальної доступності судів для населення та уникнення політичної обумовленості даного процесу.

Ключові слова: *судова система, судова реформа, судочинство, конституційне право, спеціалізовані суди.*

Постановка проблеми. Утвердження України як демократичної, правової держави зумовлює необхідність забезпечення існування дієвого механізму захисту прав та свобод людини та громадянина, одним з елементів якого повинно бути функціонування ефективної судової системи. Досягнення поставленої мети є можливим лише за умови планового підходу до модернізації судової системи, спрямованого на побудову обґрунтованої спеціалізації, чіткої інстанційості судоустрою з урахуванням територіальної доступності судів для населення та уникнення політичної обумовленості даного процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для дослідження даної проблеми ми спираємося на Конституцію України, Конвенцію про захист прав та основоположних свобод, Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, висновки Верховного суду України та Консультативної ради європейських суддів. Доктринальною основою дослідження є праці В. Мариніва, С. С. Гнатюка, Н. П. Бааджи, В. Татькова, Б. П. Суржана, І. Ковалю та ін.

Виклад основного матеріалу. Для забезпечення функціонування судової гілки влади, що відповідає суспільним очікуванням щодо незалежного та справедливого суду, а також європейським цінностям та стандартам захисту прав людини Указом Президента України було схвалено Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки [1], якою визначаються напрями реформування системи судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів.

Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки не передбачає внесення змін в існуючу систему судових органів, що йде в розріз з діючим Законом України «Про судоустрій і статус суддів» та свідчить не про плановість удосконалення судової системи, а про спонтанний характер даного процесу.

Так, Закон України «Про судоустрій і статус суддів» [2] передбачає створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності та Вищого антикорупційного суду, які мають статус вищих спеціалізованих судів та діють як суди першої інстанції.

Визначення таких судів як «вищих спеціалізованих» і одночасно як «судів першої інстанції» є певною мірою суперечливим, адже статус «вищого» суду передбачає існування «нижчих» стосовно нього судів, яких щодо вищих спеціалізованих судів Закон України «Про судоустрій і статус суддів» не передбачає. Даний стан справ тягне за собою проблему оскарження рішень, що будуть прийматися вищими спеціалізованими судами. Рішення у справах, розглянутих і вирішених вказаними судами по суті, потребують створення спеціального механізму їх оскарження. Річ у тому, що стосовно рішень цих судів «звичайні» апеляційні суди не можуть визнаватися судами апеляційної інстанції, і це цілком логічно, адже така модель суперечила б самій ідеї «вищих спеціалізованих судів» [3, с. 242].

Автори законопроекту «Про антикорупційні суди» [4] повноваження з апеляційного оскарження пропонують покласти на сам Вищий антикорупційний суд для чого передбачається утворення відповідної апеляційної палати. Судді даної палати зможуть переглядати в апеляційному порядку лише ухвали Вищого антикорупційного суду.

Інстанційний принцип побудови системи судів дає можливість незадоволеному рішенням у справі учасникові судового процесу звернутися до судової інстанції вищого рівня з вимогою переглянути рішення суду попередньої інстанції. Якщо допустити розгляд справи в тому ж суді, але різними судьями, виникатиме обґрунтований сумнів щодо неупередженості перегляду, на який можуть впливати особисті стосунки в колективі суддів [5, с. 133].

Принцип інстанційності передбачає, що оскаржуване рішення буде досліджуватись ретельніше та детальніше більш досвідченими судьями, що є неможливим при оскарженні рішень Вищого антикорупційного суду в апеляційну палату даного суду, оскільки законопроект «Про антикорупційні суди» встановлює одноманітну вимогу для всіх суддів Вищого антикорупційного суду в частині стажу роботи, що повинен складати десять років. В свою чергу, дана вимога щодо стажу роботи є цілком необґрунтованою, оскільки такі ж самі вимоги щодо стажу роботи на посаді судді висуваються для суддів Верховного суду України, а судді того ж Вищого суду з питань інтелектуальної власності повинні мати стаж роботи лише три роки. Дана неузгодженість вимог, що висуваються до судді спеціалізованого суду в частині стажу роботи на посаді судді говорить про певну особливість Вищого антикорупційного суду, що прямо забороняється частиною 6 статті 125 Конституції України [6].

Законопроектом «Про антикорупційні суди» передбачається внесення ряду змін у діючий Кримінальний процесуальний кодекс України [7], відповідно до яких пропонується, щоб кримінальне провадження щодо обвинувачення у вчиненні кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро України в апеляційній інстанції здійснювалось Антикорупційною палатою Касаційного кримінального суду Верховного Суду. Даній палаті пропонується надати адміністративну автономію, однак у відповідності до висновку Вищої ради правосуддя закладені в статті 7 законопроекту «Про

антикорупційні суди» норми щодо так званої адміністративної автономії Антйкорупційної палати по суті являють собою створення та діяльність паралельного «верховного антикорупційного суду», що суперечить частині третій статті 125 Конституції України, відповідно до якої Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України, та принципу єдності судової системи, встановленому у статті 3 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [8].

Запропоноване авторами законопроекту «Про антикорупційні суди» вирішення проблеми апеляційного оскарження рішень вищих спеціалізованих судів є не зовсім вдалим, оскільки відбувається розпорошення апеляційних інстанцій, порушення принципу єдності судової влади та порушення приписів статті 6 Конвенції «Про захист прав людини і основоположних свобод» [9], яка гарантує кожному право на розгляд його справи незалежним і безстороннім судом.

Постає також питання щодо самої необхідності Вищого антикорупційного суду. Президент Венеціанської комісії Джанні Букіккіо, незважаючи на те, що антикорупційного суду в Італії немає, доволі не однозначно висловився відносно створення спеціалізованого антикорупційного суду в Україні: «Я насправді не люблю створення спеціалізованих судів, і антикорупційного суду це також стосується. Звичайне судове провадження має підходити для всіх випадків. Але в нинішній Україні – в державі, де корупція має таке поширення – це справді добрий підхід. Я навіть визнаю, що у вас антикорупційний суд є необхідним. І ми готові підтримати його створення». Отже, слід так розуміти слова Д. Букіккіо, що в Італії – такі суди не потрібні, а в Україні – можна спробувати. [10, с. 7].

Створення в Україні Вищого антикорупційного суду на нашу думку є недодільним.

За 2016 рік судами було винесено лише 137 вироків по справах за одержання хабара [11]. Протягом 2016 року до суду було направлено 2130 обвинувальних актів по кримінальним та 2994 протоколів по адміністративним корупційним правопорушенням [12]. Дана статистика говорить про незначну кількість корупційних справ. Виділення у судовій системі спеціалізованого суду для розгляду справ про корупційні правопорушення є недоречним, оскільки це не призведе до суттєвого розвантаження загальних судів та жодним чином не підвищить якість відправлення правосуддя, оскільки складність вирішення корупційних справ порівняно, наприклад, з справами в яких особи обвинувачуються у вчиненні умисного вбивства, ставиться під сумнів. Створення окремого суду, який би вирішував справи про корупційні правопорушення навпаки полегшить можливості тиску на суддів, оскільки справи будуть вирішуватись порівняно невеликою кількістю суддів, їх обрання на посади може зумовлюватись необхідністю прояву лояльності в необхідних справах, що, в свою чергу, є менш вірогідним у разі вирішення справ про корупційні правопорушення у загальних судах.

В свою чергу, автори закону «Про судоустрій та статус суддів» [13] та законопроекту «Про антикорупційний суд» [14] в пояснювальних записках до своїх законопроектів взагалі не наводять жодних аргументів щодо виділення Вищого антикорупційного суду, що підтверджує зумовленість виділення даного суду лише політичною необхідністю.

Створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності має як свої переваги, так і свої недоліки.

Наразі однією з найбільших є проблема розмежування підвідомчості спорів у сфері порушення прав інтелектуальної власності [15, с. 51]. Створення окремої гілки спеціалізованих судів, які будуть розглядати всі спори в сфері інтелектуальної власності, дозволяє вирішити дану проблему, зумовлену різним суб'єктним складом

(на даний момент такі справи можуть розглядатися судами загальної юрисдикції, господарськими судами та адміністративними судами) [16].

Водночас, спори у сфері інтелектуальної власності традиційно належать до одних із найбільш складних. Їх розгляд не завжди здійснюється оперативно та якісно, а прийняті рішення досить часто скасовуються судами вищих інстанцій [17, с. 43].

Незважаючи на те, що в судах різних юрисдикцій була введена спеціалізація суддів у справах інтелектуальної власності, судді, як і раніше, перевантажені розглядом справ, які не мають відношення до даної сфери, що не надає їм можливості глибоко вникати в досить специфічні питання. Це, в свою чергу, призводить до затяжного розгляду таких справ. Впровадження Вищого суду з питань інтелектуальної власності означатиме, що суддям не потрібно буде «розпорозуватися» на інші справи, що гарантовано підвищить якість розгляду справ з інтелектуальної власності та кваліфікацію суддів [18].

В свою чергу, кількість судових справ, які можна було б віднести до категорії справ щодо інтелектуальної власності, є незначною, що говорить про недоцільність створення відповідного окремого суду. Так, згідно зі статистичними даними, місцевими господарськими судами протягом 2014–2015 років розглядалися такі категорії справ, як: зі спорів про право на об'єкти інтелектуальної власності, розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, комерційну концесію тощо. Загальна кількість таких справ становила 470 на рік. Також, створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності в одному місці створює певні перешкоди для територіального доступу до правосуддя, що також є неприйнятним [19].

Не визначено й вид судочинства, в порядку якого розглядатимуться справи й відповідно процесуальні норми, якими буде керуватися Вищий суд з питань інтелектуальної власності у процесі своєї діяльності. У науковій літературі висловлена думка, що запровадження спеціальних правил у сфері розгляду справ інтелектуальної власності є передчасним заходом, який не сприятиме уніфікації вітчизняного процесуального законодавства. Натомість варто зауважити, що сьогодні в умовах законодавчого втілення ідеї створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності питання про вид судочинства, який цей суд здійснюватиме, стає вже нагальними. Воно може бути вирішене шляхом внесення змін до галузевих процесуальних законів, які відображали б особливості розгляду таких справ, або шляхом прийняття окремого процесуального закону [20, с. 41-42].

Консультативна рада європейських суддів у своєму висновку № 15 від 2012 року зазначає, що найпоширенішим способом введення спеціалізації є створення спеціалізованих палат або відділів. Спеціалізація може допомогти суддям шляхом неодноразового розгляду схожих справ підійти до кращого розуміння реалій, що пов'язані із виникненням справ, на технічному, соціальному або економічному рівнях, і як результат, визначити найбільш сприятливе рішення, що підходить саме до цих реалій [21]. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» питання визначення спеціалізації суддів для розгляду конкретних категорій справ відносить до відання зборів суддів відповідного суду.

Відправлення незалежного правосуддя також потребує належного фінансового забезпечення суддів. Заробітна плата суддів в країнах Західної Європи і США в рази перевищує зарплату їхніх українських колег – у США починається з 200 тис. дол. на рік, в Англії – 130 тис., в Нідерландах – 74 тис., в Італії – 55 тис. євро на рік [22, с. 6].

Висновки. Таким чином, створення Вищого антикорупційного суду України та Вищого суду з питань інтелектуальної власності є недоцільним, оскільки породжує більшу кількість проблем, ані ж вирішує. На нашу думку, модернізація судової системи

України повинна йти шляхом виділення не окремих спеціалізованих судів, а запровадження відповідної спеціалізації у вже існуючих судах. Даний підхід мінімізує витрати на утримання апарату суду, вирішить питання територіальної доступності населення до правосуддя та підвищить якість відправлення правосуддя.

Список використаної літератури

1. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки : Указ Президента України від 20.05.2015 № 276/2015 // Офіційний вісник Президента України. – 2015. – № 13. – Ст. 864.; Pro Stratehiiu reformuvannia sudoustroiu, sudochynstva ta sumizhnykh pravovykh instytutiv na 2015-2020 roku : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 20.05.2015 № 276/2015 // Ofitsiinyi visnyk Prezydenta Ukrainy. – 2015. – № 13. – St. 864.

2. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 31. – Ст. 545.; Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 № 1402-VIII // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 2016. – № 31. – St. 545.

3. Маринів В. Проблеми оскарження рішень вищих спеціалізованих судів, створених у результаті судово-правової реформи 2016 року / В. Маринів // Підприємництво, господарство і право. – 2017. - № 5. – С. 241-245.; Maryniv V. Problemy oskarzhennia rishen vyshchychk spetsializovanykh sudiv, stvorenykh u rezultati sudovo-pravovoi reformy 2016 roku / V. Maryniv // Pidprijemnytstvo, hospodarstvo i pravo. – 2017. - № 5. – S. 241-245.

4. Проект Закону України «Про антикорупційні суди» [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=61038&pf35401=413713>;

Projekt Zakonu Ukrainy «Pro antykoruptsiini sudy» [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=61038&pf35401=413713>

5. Гнатюк С. С. Принцип інстанційності та інстанційна підсудність в адміністративному судочинстві / С. С. Гнатюк, І. О. Богомазова // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2015. - № 4. – С. 130-139.; Hnatiuk S. S. Pryntsyup instantsiinosti ta instantsiina pidsudnist v administratyvnomu sudochynstvi / S. S. Hnatiuk, I. O. Bohomazova // Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. – 2015. - № 4. – S. 130-139.

6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.; Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 1996. – № 30. – St. 141.

7. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10, №11-12, № 13. – Ст. 88.; Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy : Kodeks Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 2013. – № 9-10, №11-12, № 13. – St. 88.

8. Консультативний висновок щодо проекту Закону України «Про антикорупційні суди»: затв. рішенням Вищої ради правосуддя від 9 березня 2017 р. № 475/0/15-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.vru.gov.ua/content/act/475_09.03_2017_.doc.; Konsultatyvnyi vysnovok shchodo proektu Zakonu Ukrainy «Pro antykoruptsiini sudy»: zatv. rishenniam Vysshchoi rady pravosuddia vid 9 bereznia 2017 r. № 475/0/15-17 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: www.vru.gov.ua/content/act/475_09.03_2017_.doc.

9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004.; Konventsiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
10. Конституційний процес в Україні : політико-правові аспекти / гол. ред. О. Онищенко // Бюлетень інформаційно-аналітичних матеріалів: додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі» – 2017. – № 1. – 65 с.; Konstytutsiinyi protses v Ukraini : polityko-pravovi aspekty / hol. red. O. Onyshchenko // Biuletен informatsiino-analitychnykh materialiv: dodatok do zhurnalu «Ukraina: podii, fakty, komentari» – 2017. – № 1. – 65 s.
11. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua>.; Iedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://reyestr.court.gov.ua>.
12. Звіт про стан протидії корупції за 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/upload/file/zvit.xls>; Zvit pro stan protydii koruptsii za 2016 rik [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://mvs.gov.ua/upload/file/zvit.xls>
13. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про судоустрій та статус суддів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=59259&pf35401=389788>; Poiasniuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrainy «Pro sudoustrii ta status suddiv» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=59259&pf35401=389788>
14. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про антикорупційні суди» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=61038&pf35401=413770>; Poiasniuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrainy «Pro antykoruptsiini sudy» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=61038&pf35401=413770>
15. Бааджи Н. П. Проблемні аспекти судового захисту права інтелектуальної власності / Н. П. Бааджи // Часопис цивілістики. – 2014. – Вип. 17. – С. 50-55.; Baadzhy N. P. Problemni aspekty sudovoho zakhystu prava intelektualnoi vlasnosti / N. P. Baadzhy // Chasopys tsyvilistyky. – 2014. – Vyp. 17. – S. 50-55.
16. В центрі уваги: захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf; V tsentri uvahy: zakhyst prav intelektualnoi vlasnosti v sudovomu poriadku [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
17. Татьков В. До питання про суд з інтелектуальних прав / В. Татьков // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – Вип. 1. – С. 42-47.; Tatkov V. Do pytannia pro sud z intelektualnykh prav / V. Tatkov // Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. – 2013. – Vyp. 1. – S. 42-47.
18. Суржан Б. П. Створення вищого суду з питань інтелектуальної власності: перспективи та прогалини / Б. П. Суржан, Г. А. Капліна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1104/1/110-114.pdf>; Surzhan B. P. Stvorennia vyshchoho sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti: perspektyvy ta prohalyny / B. P. Surzhan, H. A. Kaplina [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1104/1/110-114.pdf>
19. Висновок Верховного суду України на проект Закону України «Про судоустрій та статус суддів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/acbcb171d8d0156fc2257fc600355241/\\$FILE/%D0%92%D0%98%D0%A1%D0%9D%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%9A_4734.PDF](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/acbcb171d8d0156fc2257fc600355241/$FILE/%D0%92%D0%98%D0%A1%D0%9D%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%9A_4734.PDF); Vysnovok Verkhovnoho sudu Ukrainy na proekt Zakonu Ukrainy «Pro sudoustrii status suddiv» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/acbcb171d8d0156fc2257fc600355241/\\$FILE/%D0%92%D0%98%D0%A1%D0%9D%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%9A_4734.PDF](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/acbcb171d8d0156fc2257fc600355241/$FILE/%D0%92%D0%98%D0%A1%D0%9D%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%9A_4734.PDF)

20. Коваль І. Щодо правового статусу вищого суду з питань інтелектуальної власності / І. Коваль // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2016. - № 5. – С. 39-44.; Koval I. Shchodo pravovoho statusu vyshchoho sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti / I. Koval // Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. – 2016. - № 5. – S. 39-44.

21. Висновок № 15 Консультативної ради європейських суддів стосовно спеціалізації суддів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/58f4a4dd76aacfd0c2257d87004971a6/\\$FILE/%D0%92%D0%B8%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BA_%E2%84%96_15_\(2012\).pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/58f4a4dd76aacfd0c2257d87004971a6/$FILE/%D0%92%D0%B8%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BA_%E2%84%96_15_(2012).pdf); Vysnovok № 15 Konsultatyvnoi rady yevropeiskykh suddiv stosovno spetsializaii suddiv [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/58f4a4dd76aacfd0c2257d87004971a6/\\$FILE/%D0%92%D0%B8%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BA_%E2%84%96_15_\(2012\).pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/58f4a4dd76aacfd0c2257d87004971a6/$FILE/%D0%92%D0%B8%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BA_%E2%84%96_15_(2012).pdf)

22. Конституційний процес в Україні : політико-правові аспекти / гол. ред. О. Онищенко // Бюлетень інформаційно-аналітичних матеріалів: додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі» – 2016. – № 11. – 57 с.; Konstytutsiinyi protses v Ukraini : polityko-pravovi aspekty / hol. red. O. Onyshchenko // Biuleten informatsiino-analitychnykh materialiv: dodatok do zhurnaln «Ukraina: podii, fakty, komentari» – 2016. – № 11. – 57 s.

Стаття надійшла до редакції 20.11.2017 р.

Y. V. Hodovanyk, D. O. Mishko

SOME QUESTIONS ON THE IMPLEMENTATION OF HIGH SPECIALIZED COURTS IN UKRAINE

The article states that the creation of the Supreme Anticorruption Court of Ukraine and the High Court on Intellectual Property is inappropriate, as it generates more problems and does not solve them.

It is noted that modernization of the judicial system of Ukraine should go through the allocation of not specialized specialized courts, but the introduction of appropriate specialization in existing courts.

This approach minimizes the costs of maintaining the court apparatus, will solve the issue of territorial accessibility of the population to justice and increase the quality of justice, since the establishment of Ukraine as a democratic, rule of law necessitates the existence of an effective mechanism for the protection of human rights and freedoms, one of the elements of which must be functioning of an effective judicial system.

The achievement of this goal is only possible if the planned approach to modernization of the judicial system aimed at building a sound specialization, a clear instance of the judiciary, taking into account the territorial availability of courts for the population and avoiding the political conditionality of the given process, is possible.

Key words: *judicial system, judicial reform, judicial process, constitutional law, specialized courts.*